

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 1 päivänä helmikuuta 1995,

Saksan tuesta Georgsmarienhütte GmbH:lle

(Ainoastaan saksankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(95/437/EHTY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 4 artiklan c alakohdan,

ottaa huomioon terästeollisuudelle myönnettävää tukea koskevista yhteisön säännöistä 27 päivänä marraskuuta 1991 tehdyn komission päätöksen N:o 3855/91/EHTY⁽¹⁾ ja erityisesti sen 2 artiklan,

on mainitun päätöksen 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti kehottanut asianosaisia antamaan lausuntonsa,

sekä katsoo, että

I

Saksan viranomaiset ilmoittivat 6 päivänä heinäkuuta 1993 päivätyllä kirjeellään komissiolle terästeollisuuden tukea koskevien sääntöjen (päätos N:o 3855/91/EHTY) 2 ja 6 artiklan mukaisesti tuesta Georgsmarienhütte GmbH:lle investointien tekemiseksi tutkimus- ja kehitystyötä varten. Tuen määrä yhteensä oli 32,5 miljoonaa Saksan markkaa ja edusti 30 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista.

Saksan viranomaiset vastasivat 7 päivänä syyskuuta 1993 päivätyllä kirjeellä eräisiin niille 29 päivänä heinäkuuta 1993 päivätyssä kirjeessä esitettyihin kysymyksiin.

Komissio päätti marraskuussa 1993 aloittaa ehdotetun valtion tuen osalta terästeollisuuden tukea koskevien sääntöjen 6 artiklan 4 kohdan mukaisen menettelyn.

Saksan hallitukselle annettiin tämä päätös tiedoksi 31 päivänä joulukuuta 1993 päivätyllä kirjeellä [SG(93)D/21737]. Samassa kirjeessä kehoitettiin Saksan viranomaisia

esittämään huomautuksensa komission päätöksessä esitetyistä näkökohdista.

Saksan viranomaisille osoitettu kirje julkaistiin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*⁽²⁾ ja muita jäsenvaltioita ja muita asianosaisia kehoitettiin esittämään huomautuksensa komissiolle yhden kuukauden määräajassa kyseisen julkaisun päivämäärästä.

Saksan hallitus vastasi 31 päivänä tammikuuta 1994 lähetyllä, seuraavana päivänä saapuneeksi kirjatulla telekopiolla.

Lisäksi komissiolle lähettivät kirjeen seuraavat:

- The British Iron and Steel Producers Association (BISPA) (28 päivänä maaliskuuta 1994 päivätty, 6 päivänä huhtikuuta 1994 saapunut kirje);
- European Independent Steel Works Association (EISA) (6 päivänä huhtikuuta 1994 päivätty, 11 päivänä huhtikuuta 1994 saapunut kirje);
- MEFOS Metallurgical and Metal Working Research Plant (7 päivänä huhtikuuta 1994 päivätty, 8 päivänä huhtikuuta 1994 saapunut kirje);
- Usinor Sacilor (8 päivänä huhtikuuta 1994 päivätty, 11 päivänä huhtikuuta 1994 saapunut kirje);
- Yhdistyneen kuningaskunnan pysyvä edustusto Euroopan unionissa (8 päivänä huhtikuuta 1994 päivätty, 18 päivänä huhtikuuta 1994 saapunut kirje).

Nämä kirjeet käännoksineen ja liitteineen toimitettiin Saksan liittotasavallan pysyvälle edustustolle 21 päivänä kesäkuuta 1994 päivätyssä kirjeessä.

Saksan hallitus vastasi 24 päivänä kesäkuuta päivätyllä, samana päivänä saapuneeksi kirjatulla kirjeellä. Komission toimielinten ja Saksan hallituksen edustajat keskustelivat epävirallisesti asiasta Brysselissä 30 päivänä kesäkuuta 1994.

⁽¹⁾ EYVL N:o L 362, 31.12.1991, s. 57

⁽²⁾ EYVL N:o C 71, 9.3.1994, s. 5

Saksan viranomaiset toimittivat komissiolle uusia tietoja 11 päivänä heinäkuuta 1994 ja 26 päivänä lokakuuta 1994 päivätyissä kirjeissä.

II

Investointihanke käsittää tasavirtavalokaariuunin rakentamisen nykyisen masuunin ja konvertterin tilalle. Saksan hallituksen mukaan investoinnin tavoitteena on rautaa sisältävien jätetuotteiden (erityisesti 'rautapitoinen pöly' ja 'paloittelemattomien autonromujen') ympäristöystävällinen käyttö ja sen seurauksena tuotantokustannusten aleneminen.

Saksan hallituksen mukaan tämän kaltaista uunia käytetään ensimmäistä kertaa laatu- ja erikoisteräksen laajamittaiseen tuotantoon.

Uudessa uunissa on erityistä (yksittäinen) ontto elektrodi, jonka läpi raudan ja teräksen tuotannosta syntyvä rautapitoinen pöly voidaan yhdessä hiilipölyn kanssa syöttää teräksentuotantoprosessiin.

Lisäksi hiilimonoksidikaasujen jälkipolttu uunin sisällä ja vastaava anodisäätely takaavat, että paloittelemattomat autonromut voidaan kierrättää yksivaiheisesti taloudellisella ja ympäristöystävällisellä tavalla.

Saksan hallituksen tukikelpoisiksi arvioimat investointikustannukset olivat yhteensä 108,2 Saksan markkaa (57,1 miljoonaa ecua) ja muodostuivat seuraavasti:

Kustannukset	(milj. DM)	(milj. ecua)
Valokaariuuni ja pölynkeräilylaitteisto	41,715	22,0
Erityiset T & K-käyttöön tarkoitetut ohjelmat ja käyttöjärjestelmät	6,000	3,2
Rakennustyöt	8,985	4,7
<i>Välisumma</i>	56,700	29,9
Osuus sähkönsyöttöjärjestelmän rakennuskustannuksista	12,000	6,3
Henkilöstökustannukset	7,506	4,0
Muut käyttökustannukset:		
— rautapitoisen pölyn syöttö onton elektrodin avulla	15,135	8,0
— reaktiotuotteina syntyvien primaaristen kaasujen jälkipolttu	2,075	1,1
— paloittelemattomien autonromujen sulatus yksivaiheisesti (dioksiini- ja furaanipäästöjen vähentäminen)	2,250	1,2
— suodatuspölyn seulonta hiukkaskoon mukaan	3,475	1,8
— kuivia anodeja käyttävän suurjännitesäätelyn kehittäminen	4,337	2,3
— valokaarijännitteen nostaminen	0,270	0,1
<i>Välisumma</i>	27,542	14,5
Tutkimuslaitos	2,200	1,2
Yleiset lisäkustannukset (30 % 7,506 miljoonan Saksan markan suuruisista henkilöstökustannuksista, ks. edellä)	2,252	1,2
Kustannukset yhteensä	108,2	57,1

III

Saksan viranomaisten tukikelpoisina pitämät 108,2 miljoonan Saksan markan (57 miljoonan ecun) suuruiset investointikustannukset ja hankkeeseen liittyvät, yhteensä 16,3 miljoonan Saksan markan (8,6 miljoonan ecun) suuruiset muut kustannukset oli määrä rahoittaa seuraavasti:

— omat varat (edellisen omistajan Klöcker Werke AG:n maksama kantaosake)	25,7 milj. DM
— pankkilainat (vakuudelliset)	45,0 milj. DM
— toimitusluotot	21,3 milj. DM

— T & K-avustus (30 % 108,2 milj. DM:sta)

32,5 milj. DM

Yhteensä

124,5 milj. DM

(65,5 milj. ecua)

Aloittaessaan terästeollisuuden tukea koskevien sääntöjen 6 artiklan 4 kohdan mukaisen menettelyn komissio ilmaisi epäilyksensä seuraavien seikkojen suhteen:

- tutkimus- ja kehityshankkeen laatu;
- ehdotetun tutkimus- ja kehityshankkeen investointikustannusten tukikelpoisuus;

- sellaisten kustannusten mukaan lukeminen, jotka eivät missään olosuhteissa ole oikeutettuja tutkimus- ja kehitystukeen;
- 30 prosentin tuen voimakkuus. Hankkeeseen sisältyvän suuren riskin vuoksi voimakkuuden tulisi ilmoituksen mukaan olla 30 prosenttia eikä 25 prosenttia, joka on komission tavallisesti hyväksymä voimakkuus sovelletulle tutkimus- ja kehitystyölle.

IV

Saksan hallituksen 31 päivänä tammikuuta 1994 telekopiona toimitettujen huomioiden mukaan yhtiö oli syntynyt valtaamalla (johdollemyyntin kautta) entinen Klöckner Edelstahl GmbH. Sen tuotantokyky vuodessa oli yhteensä 480 000 tonnia raakaraudaa, 900 000 tonnia raakaterästä ja 600 000 tonnia kuumavalssattuja valmiita tuotteita. Yhtiön uusina omistajina ovat J. Großmann 75 prosentin osuudella, Klöcker Werke AG:n pääjohtokunnan entinen jäsen, sekä Drueker & Co. GmbH 25 prosentin osuudella. Ostosopimus allekirjoitettiin 5 päivänä huhtikuuta 1993. Yritysvaltauksen tarkoituksena oli rakennemuutoksen toteuttaminen yhtiön tuotantolaitoksessa, jotta siitä saataisiin kilpailukykyinen.

Rakennemuutos suunnitelma muodostui seuraavista toimenpiteistä:

- nykyisen masuunin ja konvertterin korvaaminen valokaariuunilla, mikä johtaisi raakateräksen tuotantokyvyn kasvamiseen 300 000 tonnista 600 000 tonniin vuodessa sekä raakaraudan tuotannon lopettamiseen kokonaan;
- hienoteräsvalssaamoon liitetyn viimeistelyosaston "Adjustagelinien" sulkeminen kuumavalssaamon uudenaikaistamisen jälkeen.

Huomautuksissa tähdennettiin vielä kerran, että koko suunnitelma olisi pidettävä tutkimus- ja kehitystyönä ja että hankkeeseen sisältyvän suuren riskin vuoksi 30 prosentin tuen voimakkuus on asianmukainen. Mitä tulee yleisten kustannusten määrään, 2,2 miljoonan Saksan markan suuruisen, 30 prosenttia henkilöstökustannuksista muodostavan ilmoitetun määrän paikkansapitävyyden vahvistamiseksi toimitettiin komission pyynnöstä lisätietoja. Asiasta esitettiin laskelmat ja osoitettiin, että vuonna 1992/93 yleiskustannukset olivat 28,3 prosenttia ja vuonna 1994 30,3 prosenttia henkilöstökustannuksista.

Lisäksi ilmoitettiin, että tutkimus- ja kehityshankkeen kestoa pidennettäisiin 15 kuukaudella, jolloin tutkimusajanjakson kokonaiskestoksi tulisi 51 eikä 36 kuukautta. Tämän johdosta kustannusten määrää korotettaisiin vielä 1,5 miljoonalla Saksan markalla, jolloin niiden kokonaisuudeksi tulisi 108,2 miljoonaa Saksan markan asemesta 109,7 miljoonaa Saksan markkaa.

V

Menettelyn kuluessa toimitettiin seuraavat huomautukset:

BISPA

BISPA väitti, että kyseessä ei ole varsinainen tutkimus- ja kehityshanke ja että suuri osa siitä koskee jo vakiintunutta

teknologiaa. Väline- ja laitteistokustannukset eivät sen vuoksi ole oikeutettuja tutkimus- ja kehitystukeen, koska niitä tulisi käyttää täysin kaupallisessa yrityksessä.

EISA

EISA ilmaisi epäilyksensä hankkeen tiettyjen osien tutkimus- ja kehitysluonteisuuden ja sen tiettyjen muiden osien toteutettavuuden suhteen, erityisesti mitä tulee hankkeen laajuuteen. Jälkipolttua valokaariuuneissa on jo tutkittu. Onttoja elektrodeja on jo käytetty muunlaisen pölyn syöttämiseen. EISA toteaa pitävänsä kuvattua menetelmää ongelmallisena massatuotantoa ajatellen.

MEFOS

MEFOS ilmoitti, että rautapohjaisen pölyn syöttämistä onton elektrodin läpi koskeva teknologia on jo kehitetty ja se tunnetaan jo. Tavoitteena on ollut ratkaista terästedaspölyn laadun parantamista koskeva ongelma mahdollisimman taloudellisesti. Hanke on jo edennyt niin pitkälle, että on aloitettu neuvottelut tuotantoyhtiön perustamisesta Norjaan yhdessä erään sinkintuottajan kanssa. Myös jälkipoltosta valokaariuunissa on tehty paljon kehittämistyötä. MEFOSilla ei ole mitään hankkeen toteuttamista vastaan.

Usinor Sacilor

Usinor Saciloriin mielestä hanke perustuu kokonaan jo tunnettuun teknologiaan ja tuki menee sen vuoksi ainoastaan investointitarkoituksiin. Se on erityisen huolissaan siitä, että uuden valokaariuunin rakentamiseen tarkoitettua investointitukea pidetään tutkimus- ja kehitystukenä.

Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus

Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat vakuuttaneita siitä, että tehdas tulee alusta pitäen toimimaan täysin kaupallisesti, koska se korvaa paikalla nykyisin olevan rauta- ja terästuotantolaitoksen, ja ettei ole olemassa näyttöä siitä, että tasavirtauunin rakentamiseen liittyisi mitään varsinaisia tutkimus- ja kehitystoimia. Sen vuoksi ne katsovat, että valtionrahoituksen tarjoaminen olisi EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan ja johdetun oikeuden mukaista laitonta tukea.

Saksan viranomaiset vastasivat näihin huomautuksiin 24 päivänä kesäkuuta 1994 päivätyllä kirjeellä. Siinä ne antoivat yksityiskohtaisen vastineensa muiden osapuolten huomautuksiin ja uudistivat kantansa, jonka mukaan koko hanke koski tutkimus- ja kehitystyötä. Arvosteleviin huomautuksiin vastattiin myöntämällä, etteivät tasavirtavalokaariuuni ja ontto elektrodi ole uusia. Pölyn syöttöä ei kuitenkaan ennen ole suoritettu teräksensulatuksen ollessa käynnissä vaan aikana, jona teräs ei ole sulaa. Lisäksi menetelmän tavoitteena ei ole sinkin ja lyijyn erottaminen pölystä kuten nykyisessä teknologiassa, vaan pölystä tulee raaka-ainetta, jota voidaan käyttää romun asemesta myöhemmässä terästuotannossa. Toinen tutkimus- ja kehitystyön tavoitteista on tehdä vaarattomaksi tietyt kaasut, jotka syntyvät sulatushauteessa kehittyvästä ylimääräisestä energiasta. Autonromuissa on lakkoja sekä öljyjä ja rasvoja. Nämä sivutuotteet kehittävät sulaessaan ylimääräistä energiaa sekä dioksiinia ja furaania, joista

molemmat ovat myrkyllisiä kaasuja. Jälkipoltossa nämä kaasut hajoavat. Sen vuoksi olisi mahdollistettava kaikkien energiankantimien tehokkain mahdollinen käyttö siten, että syntyy pienin mahdollinen määrä myrkyllisiä kaasuja. Nesteytetyn ilman avulla on tarkoitus toteuttaa happikaasujen tangentialinen syöttö, jonka ansiosta kaasut sekoituvat hyvin ja niiden palamisaste on korkea. Tämän odotetaan johtavan myös energiasäästöihin.

Saksan viranomaiset ilmoittivat komissiolle 11 päivänä heinäkuuta 1994 päivätyllä kirjeellä muutoksista tutkimus- ja kehityshankkeen kustannuksiin. On varauduttava lisäkustannuksiin, koska tietyt kalusto ja tietyt laitteistot syöpyvät ja kuluvat kahtena päivänä viikossa 51 viikon ajan toteutettavassa tutkimus- ja kehityshankkeessa. Nämä kustannukset aiheutuvat rautapitoisen pölyn syöttämisestä ontton elektrodin läpi ja ne koostuvat seuraavasti:

	Kustannukset käyttöjaksoa kohden (DM)	Kustannukset 48 käyttöjaksoa kohden 12 kuukaudessa (tuhat DM)	Kokonaiskustannukset käyttöjaksoista 51 kuukaudessa (tuhat DM)
Jäähdyttimien syöpyminen	1 452	69,7	296
Tulipesän katon syöpyminen	2 626	126	536
Anodin kuluminen	3 549	170,4	724
Pölynpoistosuodattimet	10 368	497,7	2 115
Kuonan poistattaminen	2 525	121,2	515
Upokkaan käsittelykustannukset	4 500	216	918
Valu-uunin lämpötilan ylläpitämisestä aiheutuvat käyttökustannukset	3 500	168	714
Upokkaan palautumisesta aiheutuvat kustannukset	3 000	144	612
Tuotantoprosessin tuloksena olevan pölyn ja kertyneen sinkin poistaminen suodattimista	11 150	535	2 274
Usean käyttöjakson erityisanalyysi	—	—	1 658
Huoltokustannukset	16 960	814	3 460
Yhteensä			13 822 (7,18 milj. ecua)

Saksan viranomaiset pitivät näitä kustannuksia oikeutettuina 3,45 miljoonan Saksan markan (1,79 miljoonan ecun) suuruiseen tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävään tukeen. Tämä vastaa tuen voimakkuudesta 25 prosenttia.

Valtion tukea koskevassa ilmoituksessa viitattiin kustannuksiin, jotka luokiteltiin muiksi kuin tutkimus- ja kehitystyöhön liittyviksi kustannuksiksi, mutta ilmoitettiin kuitenkin oikeutetuiksi tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävään valtion tukeen. Nämä kustannukset olivat yhteensä 10 prosenttia 108,2 miljoonan Saksan markan suuruisista tukikelpoisista kustannuksista (eli 10,82 miljoonaa Saksan markkaa). Komissio huomautti, ettei se voisi hyväksyä tällaisia kustannuksia oikeutetuiksi tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävään tukeen. Tämä väärinkäsitys oikaistiin 26 päivänä lokakuuta 1994 päivätyssä kirjeessä. Saksan viranomaiset eivät suinkaan olleet pitäneet näitä muita kuin tutkimus- ja kehitystyöhön liittyviä kustannuksia oikeutettuina valtion tukeen. Ne sisällytettiin sen vuoksi yhteensä 124,5 miljoonan Saksan markan investointikustannuksiin, mutta luettiin pois 108,2 miljoonan Saksan markan suuruisista ilmoitetuista kustannuksista, joita Saksan viranomaiset jokaisena ajankohtana pitävät edistettävänä.

VI

Terästeollisuuden tukea koskevien sääntöjen 2 artiklan mukaan tukea voidaan myöntää teräsyrityksille tutkimus- ja kehitystyöstä aiheutuvien kustannusten peittämiseen, jos ne ovat yhteisön kehityksessä tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävälle valtion tuelle (1) annettujen sääntöjen mukaiset.

Edellä mainitussa yhteisön kehityksessä määrätään periaatteista ehdotettujen tukien voimakkuuden arvioimiseksi, jonka komissio suorittaa tapauskohtaisesti. Arvioinnissa otetaan huomioon hankkeen tai ohjelman luonne, sen sisältämät tekniset ja taloudelliset riskit, Euroopan teollisuuden kilpailukykyyn liittyvät yleiset seikat sekä kilpailun vääristymisen ja jäsenvaltioiden väliseen kauppaan liittyvät uhkat.

(1) EYVL N:o C 83, 11.4.1986, s. 2

Tämän perusteella teollisen perustutkimuksen taso voi olla suurempi kuin soveltavan tutkimus- ja kehitystyön, nämä liittyvät läheisemmin tutkimus- ja kehitystyön tulosten markkinoille tuontiin ja voivat siis tuettuina johtaa helpommin kilpailun ja kaupan vääristymiseen.

Arvioidessaan, että teollisen perustutkimuksen tuki ei saa pääsääntöisesti olla yli 50 prosenttia hankkeen tai ohjelman kokonaiskustannuksista, komissio odottaa periaatteessa tukitason laskevan samassa suhteessa kuin tuettava toiminta lähestyy markkinoita eli etääntyy soveltavan tutkimus- ja kehitystyön aloilta. Komission käytäntöä on ollut hyväksyä soveltavalle tutkimus- ja kehitystyölle 25 prosentin tuen voimakkuus.

Lisäksi komissio voi hyväksyä suurempia tukitasoja, jos tiettyjen hankkeiden todetaan sisältävän erityisen suuren riskin.

Hanke, jota asia koskee, koostuu kuudesta alahankkeesta:

- rautapitoisen pölyn syöttö ontton elektrodin avulla;
- reaktiotuotteina syntyvien primaaristen kaasujen jälkipolttot;
- paloittelemattomien autonromujen sulatus yksivaiheisesti (dioksiini- ja furaanipäästöjen vähentäminen);
- suodatuspölyn seulonta hiukkaskoon mukaan;
- kuivia anodeja käyttävän suurjännitesäätelyn kehittäminen;
- valokaarijännitteen nostaminen.

Yhtä alahankkeista (rautapitoisen pölyn syöttö ontton elektrodin avulla) toteutetaan ainoastaan kahtena päivänä viikossa. Koska Georgsmarienhütte tuottaa ainoastaan 600 000 tonnia terästä vuodessa, tuotantoa ei ole tarpeen pitää käynnissä seitsemänä päivänä viikossa, vaan viisi päivää riittää. Muut viisi alahanketta toteutetaan tuotantoprosessin ollessa käynnissä, koska ne kokeiluluonteensa vuoksi on toteutettava aidoissa olosuhteissa.

Nämä hankkeet yhdessä muodostavat tutkimus- ja kehityshankkeen, eikä niitä aikaisemmin ole toteutettu teollisessa tuotannossa tällä tavoin yhdisteltynä. Hankkeesta saatava, eri teknisten prosessien yhdistämisestä tuloksena olevana uutena kehityksenä näkyvä hyöty on sen vuoksi epävarma, mutta onnistuessaan hanke osoittaa, että kyseisten tekniikkojen yhdistelmä on toimiva aidoissa olosuhteissa.

Osana tätä hanketta tehtävä esittelytyö muodostuu kahdesta osasta. Niistä ensimmäinen on rautapitoisen pölyn (teräksenvalmistusprosessin jätetuote, joka sisältää 50 prosenttia rautaa) syöttö valokaariuuniin ontton elektrodin läpi. Tämä johtaa periaatteessa jätetuotteiden kiertäykseen, koska pölystä on vastaavasti mahdollista erottaa rauta ja käyttää siinä muita materiaaleja, kuten kromia.

Toinen osa muodostuu uunin panostamisesta paloittelemattomilla moottoriajoneuvoromuilla, jotka sulatetaan yksivaiheisesti. Tällainen panostaminen mahdollistaa hiilimonoksidikaasun hävittämisen jälkipolton sekä vastaavan anodin ja katodin välisen jännitteen säätelyn avulla.

Moottoriajoneuvoromu sisältää noin 25 prosenttia muoveja jne. Tätä (tavallaan epäpuhdasta) romua voidaan käyttää käsittelemällä se kaksivaiheisesti (sulatus ja konverttaus), mutta tässä tavoitteena on käyttää paloittelemattomia kokonaisromuautoja ja sulattaa ne välittömästi synnyttämättä dioksiinipitoisia kaasuja.

Romun sulatuksen aikana kehittyä hiilimonoksidipitoisia kaasuja. Tavallisesti näiden kaasujen jälkipolttot tapahtuu uunin ulkopuolella. Jotta tästä poltosta tuloksena olevaa lämpöä voitaisiin hyödyntää, jälkipolton olisi tapahduttava uunin sisällä. Ongelmana on tarvittavan hapen syöttäminen oikealla hetkellä. Ratkaisuksi ehdotetaan hapen syöttöä kahdella tasolla, jonka tuloksena syntyy virtaus, jonka ansiosta kaasut sekoittuvat paremmin. Tämän hapensyötön oikean ajoituksen määrittämiseksi on tehtävä tarkkoja laskelmia. Lisäksi jälkipolttot yritetään saada aikaan myös vaahtokuonassa.

Pölyn seulonta hiukkaskoon mukaan toteutetaan metallien, kuten sinkin suodattamiseksi. Nämä metallipölyt syntyvät sulatusvaiheessa ja ne suodatetaan pois ennen ylikuumennuksen aloittamista. Sinkkiä ja muuta rikastussa muodossa olevaa metallia voidaan käyttää muualla.

Korkeajännitesäätelyn tavoitteena on vaikuttaa anodin ja katodin väliseen virtaan. Tulipesän reunaa (niin sanottuja kylmiä pisteitä) vasten oleva metalli ei kuumennu riittävästi. Tämä johtuu siitä, että käytetään ainoastaan yhtä elektrodia kolmen asemesta. Virtaan voidaan oletettavasti vaikuttaa tehokkaammin käyttämällä kuivia anodeja vesijäähdytteisten asemesta.

Valokaarijännitettä on periaatteessa mahdollista nostaa tasavirtavalokaariuunissa. Tämän seurauksena lämpö- ja energiahyötysuhde paranee ja elektrodin kuluu hitaammin.

Tämän periaatteen toimivuus on kuitenkin osoitettava käytännössä.

Tutkimus- ja kehityshanketta voidaan pitää yhteisön kehityshankkeena tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävälle valtion tuella (!) olevan liitteen I mukaisena kehitystyönä, toisin sanoen "soveltavaan tutkimukseen perustuvana työnä, jolla pyritään saamaan aikaan uusia tai huomattavasti parannettuja tuotteita, tuotantomenetelmiä tai palvel-

(!) EYVL N:o C 83, 11.4.1986, s. 5

luja, aina teollisen soveltamisen ja kaupallisen hyödyntämisen vaiheeseen asti, näitä kuitenkin mukaan lukematta. Tämä vaihe sisältää tavallisesti kokeilu- ja esittelyhankkeita”.

Komissio vastaa lausuntoihin ja huomautuksiin seuraavasti:

BISPA

Komissio on yhtä mieltä siitä, että tasavirtateknologia sinänsä on jo vakiintunutta, eikä sen vuoksi pidä valokaariuunia oikeutettuna valtion tukeen (ks. jäljempänä). Eräs hankkeen tavoitteista on raudan eikä sinkin kierrättäminen, kuten huomautuksessa esitetään. BISPA:n mukaan ei vielä ole selvää, miten jälkipolto ja paloittelemattomien autonromujen käyttö vaikuttavat toisiinsa. Esittelyhanke olisi toteutettava, jotta tämä saataisiin selville.

EISA

Komissio myöntää, että valokaariuunia käytetään erikoisteräksen valmistukseen. Tämä ei kuitenkaan ole tutkimus- ja kehitystyön varsinaisena tavoitteena. Jälkipolto sinänsä tunnetaan jo, mutta tässä onkin tarkoituksena osoittaa, että sillä voidaan päästä pienempiin dioksiinipäästöihin. Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi on osoitettava, että Klöckerin kehittämien tekniikoiden ja nesteytetyn ilman käytön yhdistäminen on mahdollista.

Mitä tulee rautapitoisen pölyn syöttöön ontton elektrodin avulla, EISA huomauttaa, että tähän mennessä tätä tekniikkaa ei ole voitu käyttää suurten pölymäärien käsittelyssä. Tutkimus- ja kehityshankkeen tavoitteena on juuri selvittää, onko tämä mahdollista.

MEFOS

Komissio ottaa huomioon sen, että tällä tutkimuslaitoksella ei ole mitään hankkeen toteuttamista vastaan. Se kuitenkin painottaa, että Georgsmarienhütte on jo kokei-

lemassa ontton elektrodin avulla tapahtuvaa rautapitoisen pölyn syöttötekniikkaa ja että hankkeesta Norjassa ollaan yhtä neuvottelemassa.

Usinor Sacilor

Komissio on yhtä mieltä siitä, että valokaariuunitekniikka on jo vakiintunutta. Usinor Sacilorin mukaan rautapitoisen pölyn syöttämiseen ontton elektrodin avulla ei sisälly teollista riskiä, koska uunin muuntaminen tavalliseksi valokaariuuniksi on hyvin helppoa siinä tapauksessa, että tekniikka ei täytä odotuksia. Toisin sanoen on vielä osoittamatta, täyttääkö tämä tekniikka odotukset. Lisäksi Usinor Sacilor on yhtä mieltä siitä, että paloittelemattomien autonromujen sulatusta yksivaiheisesti voidaan pitää innovatiivisena. On kuitenkin huomattava, että tämän osuuden tavoitteena tutkimus- ja kehityshankkeesta on yhdistää useita tekniikoita dioksiini- ja furanipäästöjen vähentämiseksi. Komissio myöntää, että tasavirtavalokaariuunilla tullaan valmistamaan erikoisterästä, mutta tämä ei kuitenkaan ole tutkimus- ja kehityshankkeen tavoitteena.

Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus

Mitään perusteita ei ole esitetty sen väitteen tueksi, jonka mukaan kyse ei ole varsinaisesta tutkimustyöstä. Esitettyjen väitteiden perusteella komissio kuitenkin katsoo, että kyse on juuri tutkimus- ja kehitystyöstä.

Kustannukset, jotka aiheutuvat suoraan tutkimus- ja kehityshankkeen edistämiseksi, ovat oikeutettuja tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävään valtion tukeen.

Tässä tapauksessa tämä merkitsee, että tiettyjä kustannuksia ei voida pitää tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävään valtiontukeen oikeutettuina:

Kustannukset	milj. DM	milj. ecua
Valokaariuuni ja pölynkeräilylaitteisto	41,715	22,0
Rakennustyöt	8,985	4,7
Osuus sähkönsyöttöjärjestelmän rakentamisesta aiheutuvista kustannuksista	12,000	6,3
Yhteensä	62,700	32,6

Nämä kustannukset eivät johdu tutkimus- ja kehityshankkeesta eikä niillä ole suoranaista yhteyttä tutkimus- ja kehityshankkeeseen kokonaisuudessaan eikä mihinkään sen alahankkeista. Ne ovat itse asiassa teollisuuden investointikustannuksia, jotka yhtiön on maksettava tuottaakseen tavaraa markkinoille.

Tutkimus- ja kehityshankkeista aiheutuvat välittömät kustannukset kuitenkin ovat oikeutettuja tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävään valtiontukeen. Näitä ovat:

Kustannukset	milj. DM	milj. ecua
Rautapitoisen pölyn syöttö	16,135	8,0
Jälkipolttot	2,075	1,1
Paloittelemattomien autonromujen sulatus	2,250	1,2
Suodatuspölyn seulonta hiukkaskoon mukaan	3,475	1,8
Anodisaattely	4,337	2,3
Valokaarijännite	0,270	0,1
Yhteensä	28,542	14,84

Rautapitoisen pölyn syöttöön liittyvien kustannusten ilmoitettua määrää korotettiin yhdellä miljoonalla Saksan markalla hankkeen keston pidennyttyä.

Näiden hankkeissa tarvittavien laitteisto- ja materiaalikustannusten lisäksi tutkimus- ja kehitystyöstä aiheutuu seuraavia välittömiä kustannuksia:

Kustannukset	milj. DM	milj. ecua
Henkilöstökustannukset	8,006	4,0
TU Clausthalin ja Patraksen yliopiston kanssa sovittu tieteellinen työ	2,2	1,2
Yleiskustannukset	2,4	1,2
T & K-käyttöön tarkoitetut ohjelmat	6,0	3,2
Yhteensä	18,606	9,6

Yleiskustannuksiksi lasketaan 30 prosenttia henkilökustannuksista. Georgsmarienhütte on osoittanut kuluneina vuosina saadun kokemuksen perusteella tämän prosenttiosuuden olevan kohtuullinen ja vastaavan yhtiön henkilöstökustannusten ja yleisten kustannusten tavanomaista jakautumista.

Alunperin tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävään tukeen oikeutetuksi ilmoitettiin 108,2 miljoonan Saksan markan suuruinen määrä. Koska tutkimus- ja kehityshankkeen kesto pidennettiin 36 kuukaudesta 51 kuukauteen, tähän määrään lisättiin 1,65 miljoonaa Saksan markkaa (josta 30 prosenttia on ylimääräisiä henkilöstökustannuksia yleisiä menoja varten), jolloin yhteismääräksi saadaan 109,85 miljoonaa Saksan markkaa.

Osa näistä kustannuksista ei aiheudu suoraan tutkimus- ja kehityshankkeesta ja ne on vähennettävä kyseisestä yhteismäärästä:

— T & K-työhön myönnettävään valtion tukeen oikeutetuksi ilmoitettu määrä	109,85 milj. DM
— kustannukset, joita ei pidetä T & K-työhön kuuluvina	— 62,7 milj. DM
— valtion tukeen oikeutetut T & K-kustannukset yhteensä	47,15 milj. DM (24,52 milj. ecua)

Saksan viranomaiset ovat aikoneet erälle näistä kustannuksista 30 prosentin voimakkuutta ja TU Clausthalin ja

Patraksen yliopiston välisen tieteellisen yhteistyön edistämiseksi 50 prosentin voimakkuutta.

Komission käytäntönä on kuitenkin ollut myöntää sovelletulle tutkimus- ja kehitystyölle tukea enintään 25 prosenttia. Komissio voi harkita tuen tason korottamista tapauksissa, joihin sisältyy erityisen suuri riski.

Tätä on kuitenkin pidettävä poikkeuksena säännöstä, sillä kaikkiin tutkimus- ja kehityshankkeisiin sisältyy riskejä. Tällaisen erityisen suuren riskin vaaraa ei ole riittävästi osoitettu. Kyseessä oleva tutkimus- ja kehityshanke on esittelyprojekti, jolla pyritään osoittamaan erilaisten tekniikoiden yhteentoimivuus aidoissa olosuhteissa. Tämä merkitsee, että hanke on valmiiksi sangen markkinakelpoinen, ja sen vuoksi tekniset riskit ovat vielä hallittavissa. Lisäksi jos hankkeessa osoittautuu, että tekniikkojen yhdistäminen ei tuota toivottua tulosta, Georgsmarienhüttelle jää edelleen valokaariuuni, joka on vähäisin kustannuksin muutettavissa tavanomaisten standardien mukaiseksi. Sen vuoksi 5 prosenttiyksikön riskipalkkio ei ole perusteltu eikä tuen voimakkuuden tulisi olla 25:tä prosenttia suurempi.

Alunperin Saksan viranomaiset hakivat hyväksyntää 32,46 miljoonan Saksan markan suuruiselle tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävälle tuelle 108,2 miljoonan Saksan markan suuruisen tukikelpoisten kustannusten ja 30 prosentin tuen voimakkuuden perusteella. Hankkeen keston pidennyttyä 36 kuukaudesta 51 kuukauteen nämä kustannukset nousivat 109,85 miljoonan Saksan markkaan.

Saksan viranomaiset ilmoittivat komissiolle 11 päivänä heinäkuuta 1994 päivätyllä kirjeellä, että rautapitoisen pölyn syöttämisestä onton elektrodin läpi aiheutuu kulumisesta ja syöpymisestä johtuvat 13,822 miljoonan Saksan markan suuruiset ylimääräiset kustannukset. Koska nämä kustannukset johtuvat suoraan tutkimus- ja kehitystoiminnasta, ne ovat oikeutettuja yhteisön kehyksessä tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävälle valtion tuelle olevan liitteen II mukaiseen tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävään valtion tukeen. Tuen voimakkuuden määrä on 25 prosenttia.

Koska näiden kustannusten aiheutumisesta tutkimus- ja kehitystyöstä ei ollut epäilyksiä, terästeollisuuden tukea koskevien sääntöjen 6 artiklan 4 kohdan mukaisen menettelyn jatkaminen ei ollut tarpeen. Sama koskee kustannuksia, jotka aiheutuvat tutkimus- ja kehityshankkeen keston pidentämisestä 36 kuukaudesta 51 kuukauteen.

Tämän seurauksena ilmoitettujen kustannusten yhteismääräksi saadaan 123,672 miljoonaa Saksan markkaa ja tuen suuruudeksi 35,9155 miljoonaa Saksan markkaa.

Yhteisön kehyksessä tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävälle valtion tuelle 8.2 kohdan mukaan edellytetään, että valtion tutkimus- ja kehitystuki johtaa ylimääräisiin tutkimus- ja kehitysspennistuksiin tällä alalla. Tuensaaja olisi helposti voinut olla toteuttamatta tätä tutkimus- ja kehityshanketta ja käyttää valokaariuunია ainoastaan tuotantotarkoituksiin. Tosiasiassa se, että tuensaaja on toteuttanut tutkimus- ja kehityshankkeen, on jo osoitus ylimääräisistä ponnistuksista tällä alueella.

Koska 62,7 miljoonaa Saksan markkaa kustannuksista pidetään tutkimus- ja kehityshankkeesta aiheutumattomina, tukikelpoisten kustannusten perusmäärä alenee 60,972 miljoonaa Saksan markkaan. Tästä määrästä 25 prosenttia eli 15,243 miljoonaa Saksan markkaa voidaan myöntää tutkimus- ja kehitystyöhön tarkoitettuna valtion tukena.

20,6725 miljoonan Saksan markan erotusta (35,9155 miljoonaa DM — 15,243 miljoonaa DM), ei voi rinnastaa mihinkään muuhun terästeollisuuden valtion tukiryhmiin terästukisääntöjen mukaan niistä terästeollisuuden tukea koskevien sääntöjen mukaisista ryhmistä, jotka oikeuttavat tukeen. Tämän yhteensä 20,6725 miljoonan Saksan markan suuruisen valtion tuen myöntäminen ei ole EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan mukaan sallittu.

VII

Saksan viranomaisten myöntämä tuki voidaan hyväksyä ainoastaan osittain tutkimus- ja kehitystyöhön tarkoitettuna valtion tueksi terästeollisuuden tukea koskevien sääntöjen 2 artiklan mukaisesti. Jäljelle jäävä osa kielletään EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan nojalla.

Ilmoitettujen tutkimus- ja kehitystyöstä aiheutuvien kustannusten 123,672 miljoonan Saksan markan (109,85

miljoonaa Saksan markkaa + 13,822 miljoonaa Saksan markkaa) suuruudesta kokonaismäärästä ainoastaan 60,972 miljoonaa Saksan markkaa on oikeutettu ehdotettuun tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävään valtion tukeen. Ehdotetusta 35,9155 miljoonan Saksan markan suuruudesta valtion tuesta ainoastaan 15,243 miljoonaa Saksan markkaa on teräsmarkkinoille soveltuvaa, kun taas 20,6725 miljoonan Saksan markan suuruinen määrä kielletään EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan nojalla.

ON TEHNYT TAMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Komissio vahvistaa, ettei tutkimus- ja kehitystyöstä aiheutuvia kustannuksia voida pitää 62,7 miljoonan Saksan markan suuruisia investointikustannuksia, jotka koskevat valokaariuunია ja pölynkeräilylaitteistoa, rakennustöitä sekä osuutta sähkönsyöttöjärjestelmän rakentamisesta aiheutuvista kustannuksista.

2. Komissio vahvistaa, että 20,675 miljoonan Saksan markan suuruinen valtion tuki ei sovellu teräksen yhteismarkkinoille ja että se kielletään EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan nojalla.

2 artikla

1. Komissio hyväksyy yhteensä 60,972 miljoonan Saksan markan suuruisen määrän tutkimus- ja kehitystyöstä aiheutuviksi kustannuksiksi, joita tarkoitetaan päätöksen N:o 3855/91/EHTY 2 artiklassa, sekä pitää 25 prosentin suuruista tuen voimakkuutta teräksen yhteismarkkinoille soveltuvana.

2. Komissio vahvistaa, että yhteensä 15,243 miljoonan Saksan markan suuruinen valtion tuki soveltuu teräksen yhteismarkkinoille.

3 artikla

Saksan hallituksen on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksi antamisesta toimenpiteet, jotka se on toteuttanut tämän päätöksen noudattamiseksi.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu Saksan liittotasavallalle.

Tehty Brysselissä 1 päivänä helmikuuta 1995.

Komission puolesta

Karel VAN MIERT

Komission jäsen